ANUL VII. - No. 22
15 Septemvrie 1931

„Hristos, Regele, Naţiunea“
„România a Românilor“

INFRĂŢIREA ROMÂNEASCĂ

Organ al „Ligii Apărării Naţionale Creştine“
Apare la 1 şi 15 a fiecărei luni

CUPRINSUL:

Un număr 12 Lei

Abonamentul în interiorul ţării 1 an 300 Lei, 6 luni 150 Lei
„ în străinătate . . 1 an 400 „ 6 „ 200 „

Redactor responsabil: Dr. Lazar Isaicu.

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA
CLUJ, STRADA BOB N-rul 7

TIPOGRAFIA „A[illegible]“
STR. MEMORANDU[illegible]

ANUL VII. — Nr. 22

Cluj, 15 Septemvrie 1931

INFRĂŢIREA ROMÂNEASCĂ

Organ al „Ligii Apărării Naţionale Creştine"

Congresele Confederaţiei Internaţionale Studenţeşti

*Publicăm mai jos traducerea cuvântării rostite la Sinaia, în ziua de 9 August, de d-l profesor univ. **Gh. A. Cuza**, deputat L. A. N. C., cu prilejul deschiderii celui de-al XIII-lea Congres al Confederaţiei Internaţionale Studenţeşti, precum şi articolul complimentar acesteia, al d-lui Gh. A. Cuza, apărut în „Universul" Nr. 229 din 27 August: „Naţionalismul în cadrul Congreselor Internaţionale". In ele se înfăţişează o nouă latură a chestiunei naţionaliste, pusă în raport cu problema cooperaţiei interstatice, declaraţii de cari ziarele jidoveşti s'au sesizat, comentându-le cu o notă de vădită îngrijorare şi cu impertinenţa cunoscută.*

Cuvântarea rostită de Dl Prof. univ. Gh. A. Cuza, deputat cu prilejul deschiderii solemne a celui de-al XIII-lea Congres al Confederaţiei Internaţionale Studenţeşti, care a avut loc la Sinaia în 9 August 1931.

Doamnelor, Domnişoarelor,
Domnilor Studenţi,

In calitate de membru al Comitetului de Patronaj al Congresului, exprim M. Sale Regelui, profunda gratitudine a acestui comitet pentru Inalta Protecţie pe care M. Sa a binevoit a i-o acorda.

Deschiderea celui de-al XIII-lea Congres Internaţional Studenţesc sub Inaltul Patronaj al M. Sale, constitue pentru noi toţi un eveniment istoric, care va rămâne adânc săpat în inimile noastre, precum şi în analele Universităţilor de pretutindeni.

Domnilor Studenţi,

Congresele Internaţionale ale Studenţilor reprezintă o operă socială de o deosebită importanţă. Ele au menirea de a se ocupa nu numai de interesele profesionale ale Universităţilor şi de viaţa studenţilor, dar mai ales de a forma spiritul acestora la lumina ideilor superioare, care trebue să-i călăuzească pe viitorii diriguitori ai destinelor Naţiunilor.

Congresele Internaţionale ale tinerimei universitare mai au drept scop de-a armoniza într'o strânsă colaboraţie, strădania izolată a popoarelor către progresul universal. Utilitatea lor este mai apreciabilă astăzi mai mult decât oricând. Căci civilizaţia umană trece în momentul de faţă printr'una din cele mai primejdioase crize ce se rezumă în paradoxul: *Naţiunile cari crează civilizaţia, lucrează la distrugerea lor, pentru a se conserva.*

Acest paradox va fi fatal desvoltării ulterioare a omenirii.

Marele nostru savant D-l profesor N. Iorga, actualmente Prim Ministru al Ţării, a stabilit că *naţionalismul extremist* este cauza generală a gravului conflict care ameninţă civilizaţia umană. Impotriva acestuia, D-l profesor nu găseşte de-cât două remedii: *şcoala şi biserica*, recunoscând însă că ele au fost ineficace până în prezent.

Intrebarea se pune cum vor fi eficace în viitor?

Domnilor Studenţi,

Naţionalismul extremist este naţionalismul izolat, fiecare naţiune considerându-se numai pe sine şi desconsiderând pe celelalte, ceeace e contrar principiului lui.

Biserica şi şcoala ar putea ajunge scopul lor, nu combătând naţionalismul, ci afirmându-l în esenţa lui cea mai pură şi în logica sa. Cu alte cuvinte, respectând principiul lui la toate celelalte naţiuni în limitele legitime ale dreptului şi ale justiţiei.

Aşa dar, şcoala mai ales, trebue să propovăduiască naţionalismul: nu *„izolarea naţionalistă"* pe care D-l profesor N. Iorga o denunţă cu *„naţionalism extremist"*, ci *apropierea naţionalistă* prin cooperaţia pacifică a tuturor naţiunilor întru realizarea aceleiaşi opere umane.

Această cooperaţie nu se poate însă realiza decât numai prin religiunea creştină, singura care are ca dogmă fundamentală *fraternitatea*: Fraternitatea naţiunilor desvoltându-se prin munca lor productivă pe propriul lor teritoriu.

„Confederaţia Internaţională a Studenţilor", reprezentând învăţământul superior al tuturor naţiunilor, nu se poate constitui — credem noi — decât în *„Confederaţia Internaţională a Studenţilor Creştini"* propunându-şi drept scop realizarea acestei fraternităţi umane, care se găseşte în principiul religiunii lor. *Şcoala şi biserica vor înfăptui marea operă a civilizaţiei"*, nu renunţând la naţionalism, dar desvoltând toate naţiunile prin concursul tuturor.

Problemele economice, cari au ciclul lor, cum remarcă D-l prof. N. Iorga, cât şi toate celelalte probleme naţionale, impun studenţilor naţionalişti creştini din toate statele, uniţi în „Confederaţia Internaţională a Studenţilor Creştini", obligaţia de a le studia în comun, dar, în acelaş timp şi mai ales, de a crea acel spirit de bună credinţă, de sinceritate şi de dreptate, atât de necesar soluţionării lor.

Acesta este scopul pentru care ne-am întrunit, acesta este spiritul care ne animă în clipa în care ne prezentăm aici, pentru a inaugura desbaterile noastre prezentând M. Sale Regelui omagiile noastre cele mai respectuoase şi cele mai devotate.

*

Naţionalismul în cadrul Congreselor Internaţionale.

La prima vedere s'ar părea că aceste două noţiuni se exclud, naţionalismul reprezentând conştiinţa egoistă a existenţii popoarelor, iar congresele internaţionale alcătuind una din laturile colaborării naţiunilor pentru progresul şi civilizaţia umană — afară de preocupările particulariste ale fiecărei din ele.

Cum, deci aceste două elemente antinomice pot sta alături? Cum, mai ales, poate fi conceput un congres internaţional sprijinit pe piatra unghiulară a naţionalismului?

Problema am pus-o cu prilejul deschiderii festive a celui de al XIII-lea congres al Confederaţiei internaţionale studenţeşti, care a avut loc la Sinaia în ziua de 9 August.

Se impune dela început o distincţiune între naţionalismul şovin, „izolat" — cum îl numeşte d. prof. N. Iorga, naţionalism care, prin pătimaşa sa esenţă, se exclude din oricare cooperaţie internaţională — şi între naţionalismul luminat, care, pornind dela individualitatea ce stă la baza existenţii sale şi alcătuind individualitatea celorlalte naţionalităţi, presupune o colaborare strânsă cu ele.

Naţionalismul egocentrist ajunge la o concluzie monstruoasă. Considerându-se numai pe sine şi desconsiderând alte naţiuni, îşi neagă însuşi principiul existenţei sale.

Destinele popoarelor sunt ca şi acelea ale indivizilor. Ele sunt călăuzite de aceleaşi legi cari le domină existenţa şi evoluţia. Una din aceste legi inexorabile este necesitatea agregraţiei umane. După cum indivizilor li se impune traiul în comun întru realizarea aceloraşi scopuri, tot aşa şi statele îşi înfrăţesc puterile pentru realizarea progresului omenirii.

O asemenea colaborare nu ştirbeşte cu nimic conştiinţa forţelor şi independenţei naţionaliste a statelor, după cum indivizii nu-şi pierd personalitatea lor în lupta pentru existenţă. Ba, din potrivă; din bunele raporturi stabilite, se evidenţiază fiinţa fiecăruia, începând acolo unde alta se opreşte şi sfârşind acolo de unde începe evidenţa vecinului.

Congresele internaţionale au drept scop stabilirea de raporturi cât mai strânse între naţiuni în spiritul solidarităţi umane.

Ele contribue la unirea forţelor tuturor spre a facilita străduinţa către idealurile cele mai pure, care animă omenirea.

Fiind, însă, vorba de o înfrăţire de forţe, naţiunile nu trebue să uite că aceste forţe stau în munca lor productivă afinuală pe propriul lor teritoriu.

Colaborarea nu înseamnă contopire. Ci efortul comun pentru bunul fiecăruia, recunoscut şi respectat de ceilalţi. Acel „alterum non ledere, suum cuique tribuere" al moralei juridice romane, este categoric şi în raporturile dintre state.

Numai prin recunoaşterea existenţii naţionale a vecinului, poţi să-ţi faci recunoscut naţionalismul, numai prin respectarea drepturilor aproapelui, poţi să-ţi faci din el un prieten, care să-ţi dea mână de ajutor, unde şi când trebue.

Congresele internaţionale au marea menire de a favoriza o cât mai profundă cunoaştere a naţiunilor între ele, spre a evita încalcările arbitrare şi inigue, spre a înlătura stăvilarele marei opere de înfrăţire umană.

Punctul de orientare al unei atât de grave probleme, nu poate fi decât principiul naţionalist, singurul care stabileşte în mod firesc linia de demarcaţie între drepturile şi datoriile fiecărei naţiuni în spiritul equităţii, legitimităţii şi fraternităţii.

Prof. Gheorghe A. Cuza
Deputat L. A. N. C.

Infrângere sau isbândă?

Duminică 9 August 1931 a avut loc în Prusia plebiscitul pentru dizolvarea anticipată a Landtagului, care normal, trebue să trăiască până în 1932, când se dizolvă de drept.

Dizolvarea a fost propusă de organizaţia foştilor luptători „*Stalhelm*" de culoare politică *naţionalistă*, membrii ei putând face parte din orice partid. Propunerea de disolvare a fost adoptată şi de naţional-socialişti, ca un protest *împotriva guvernului social-democrăt*, sub care Germania a atins cel mai mare număr de şomeuri (4—5.000.000), guvern cu miniştri jidani, cari au avut grija să scoată învăţământul religios din şcolile de stat înlocuindu-l cu exhibiţii nudiste şi c ri, sfidând voinţa celor 6 milioane şi jumătate de voturi pentru svastică, ce-au trimis 107 deputaţi în Parlament, întreprind cea mai cumplită prigoană împotriva hitleriştilor, prigoană care merge până la tăinuirea ucigaşilor, cari în mai puţin de un an au luat viaţa la 38 de conducători naţional-socialişti.

Comuniştii, potrivit sistemului lor de a canaliza nemultumirile şi de a transforma orice mişcare în bază de acţiune bolşevică, au declarat că vor vota pentru disolvare. Curând însă şi-au dat seama că simpatiile masselor, cari se îndreaptă spre Hitler, nu vor da Prusiei un Plebiscit roşu, ci de cea mai pură nuanţă naţionalistă şi nu numai că s'au abţinut dela vot, dar au căutat prin toate mijloacele să zădărnicească reuşita plebiscitului.

Social-democraţii dela guvern, pe lângă ilegalităţile ce-au comis în timpul campaniei electorale: arestări, suspendări de ziare, întruniri interzise, publicarea forţată în ziarele hitleriste a manifestelor guvernamentale, *au recurs la o drăcească metodă de intimidare, recomandând partizanilor să nu se prezinte la vot, pentru a fi cunoscuţi toţi acei cari vor vota pentru.* ***Votul a fost deci pe faţă*** ..... şi cu toate acestea ***10.000.000 Prusieni s'au declarat făţiş pentru Hitler,*** căci numai el era în luptă. *Trei zeci şi şapte la sută din totalul celor cu drept de vot,* când ştiut este numai 80 % îşi exercită acest drept în mod obişnuit, această nemai pomenită afirmare de conştiinţă, este numită de Jidanii dela „Lupta" şi „Adevărul"... *înfrângere.*

In Pomerania, din 1.207.955 de cetăţeni majori, au fost *659.350* pentru dizolvare, adică *54,5 %*; în Merseburg din 974.209 au fost 528,369 pentru, adică 54,1 % şi aşa mai departe.

Şi această verificare de popularitate s'a făcut numai în Prusia, naţional-socialiştii fiind cu mult mai puternici în Bavaria, Thuringia, Braunschweig, Oldenburg, Baden şi Saxonia

Deci departe de a fi înfrângere, *Plebiscitul dela 9 August 1931 este o mare victorie a naţional-socialiştilor germani,* mai strălucită chiar decât cea repurtată la 14 Septemvrie 1930, când au obţinut 6.500.000 voturi în întreaga Germanie.

Victoria hitleriştilor *nu înseamnă revizionism, nu înseamnă răsboiu, ci lovitură mortală pe care o primeşte Israelul,* (de aceea atâtea schelălăituri

anticipate în anumita presă); izbânda hitleriştilor este izbânda naţionalismului creştin, dela care şi Franţa îşi aşteaptă mântuirea, şi Spania, care este astăzi condusă de nişte masoni, şi noi, cari vrem să ridicăm drapelul cu Svastica pe culmile cele mai înalte.

Fără izbânda naţionalismului creştin, umanitatea nu poate propăşi şi Pacea, dorită de toată lumea, nu poate exista.

Ion V. Emilian
Bucureşti.

Din invenţiile lui Iuda

„... Orbiţi de patimi pseudo-creştinii *(adepţi ai lui Satan!)* **nu vreau să ştie de cursele pe cari i le întind urmaşii lui Iuda** *(fiii lui Satan!)*..." Scriam înzilele aceste într'un ziar de provincie.

Problema jidovească nu este o chestiune bagatelă după cum o cred şi cei mai buni creştini ori preoţi. Ea este de-o importanţă capitală atât pentru Ţară, cât şi pentru Biserică şi pentru toţi singuraticii creştini. Prin şiretlicuri şi mârşăvii — recomandate chiar de către „legea lor sfântă" *Talmudul* — Jidovii au ştiut să se înfigă bine în inima pământului Ţării Româneşti şi să îndrepte toate ven'tele Ţării prin mâinile lor cleioase .. Azi, prin laşitatea noastră şi egoismul lor obraznic-jidovesc, ei au dreptul să se numească *proprietarii celor mai importante fabrici*, conducătorii, ori cel puţin *sugacii minelor* de cărbuni, argint şi aur, *înmagazinatorii* sondelor de petrol, *încassatorii dobânzilor criminale* de pe la nenumăratele bănci, *vampirii pământurilor* lucrate cu trudă şi sudoare românească, *pustiitorii pădurilor* uriaşe din codrii seculari (cari au fost fortăreţele strămoşilor noştri în vremuri de cumplite bejenii!), ba chiar *îndrumătorii* — cel puţin indirecţi — ai *Ţării noastre* prin afurisita *„Franc-Masonerie": cel mai periculos duşman pe care l-a avut vre-odată Ţara Românească*. Şi prin nenumăratele lor acţiuni făţişe şi secrete, ne duc la ruină scumpa noastră Ţară, iar ei — cu o bucurie demonică — privesc la ea cum pe zi ce merge se veştezeşte. Azi, cântecele de revoltă găsesc tot mai mult teren, iar „Cântecul Moţilor" s'a generalizat... şi-l cântă Românii pe o melodie trăgănată şi duioasă, de ţi se rupe inima: *munţii noştri aur poartă, noi cerşim din poartă 'n poartă*...

Da, căci Jidovii, cari înainte cu un secol, aproape nici nu erau în Ţara Românească, au pus stăpânire asupra tuturor izvoarelor de venite materiale, prin cari storc fără de milă şi ultima vlagă ce mai este în „goi" (pe care Talmudul lor îl numeşte câine, po'c, dobitoc, fără nici un drept de proprietate))... Priviţi pe cei ce — după Talmud — singuri au dreptul de stăpânire absolută asupra noastră şi a bunurilor noastre, cum conduşi de patima lor nesaţioasă de „proprietate" şi „dominaţie" se vâră în toate instituţiile Ţării — desigur la loc de conducere, — pe cari le supun apoi intereselor proprii — jidăneşti — şi cari, în mod inconştiu, devin astfel duşmanele naţiunii pentru prosperarea cărora au fost întemeiate!...

După două mii ani de luptă cu creştinismul, „cel mai blestemat popor", care a ucis pe un Dumnezeu, şi-a câştigat experienţă suficientă, pentruca azi să poată pune în aplicare multiplele-i planuri infernale, ca şi cel de-a distruge creştinismul prin imoralitate, ori de-a subjuga naţiunile prin comunism şi bolşevism. Iar pentruca mai curând, şi sigur, să ajungă la rezultatul dorit, au pus mâna pe presă. Presa jidovească, destul de puternică la noi, induce în eroare pe cetăţeni prin tot felul de fraze bombastice cuvinte atrăgătoare (dreptate, egalitate, fraternitate) cari sunt numai în teorie şi la aparenţă; prin sisteme economice, ca socialismul şi comunismul, sub a căror mască se ascunde *bolşevismul* anarhist (sub care Românul ar fi proletarul muncitor, iar Jidanul stăpânul, conducătorul îmbuibat — ca în lojile franc masonice!) Tot prin presă fac atentat la „morala creştină", pe care vreau s'o pervertească prin scrieri pornografice, romane senzaţionale, chipuri obscene. „Cultul cărnii" susţinut de Jidani, „concursuri de frumuseţe" — „missuri" — patronate şi conduse de franc-masoni, „stranduri mixte" pe cari au izbutit să le introducă şi la noi, „casele de toleranţă" conduse de jidoavce spurcate, etc., etc., — iată tot atâtea mijloace de demoralizare a goimilor.

Acelaş scop criminal îl urmăresc prin cinematografe imorale şi teatre decăzute.

Şi cât sunt de rafinaţi în munca lor distructivă, de după culise. Cât de şiret ştiu să lucreze — prin pseudo-creştini — ca noi să nici nu bănuim, că aceste şi alte imoralităţi răspândite sub pretextul „culturii", „ştiinţei", „artei", „literaturii", sunt *sugestiile Iudei* — după cum zice regretatul savant, cu renume mondial, Dr. N. C. Paulescu. Şi când te gândeşti, că toate aceste — mai nou — pătrund şi în şcolile româneşti... că şcolile încep să-şi dea tot mai mult pe faţă „spiritul pervers şi ateu" în care sunt conduse... că în manualele şcolare mai uşor vei găsi cuvinte, ori minciuni jignitoare la adresa Bisericilor româneşti, decât la adresa *Talmudului*, *Cahalului*, ori *Franc-Masoneriei*, când te gândeşti, că în şcolile noastre româneşti, elevi români-creştini sunt opriţi dela biserică, spovedanie şi împărtăşanie..., că se pun tot felul de dificultăţi studiului Religiei, că nu se dă nimic pe educaţia morală-creştină, numai pe cea jidovească, numită „laică"... la ce alte concluzii poţi ajunge, decât că — şi mi-e groază să exprim acest adevăr — şi şcolile noastre stau sub ordine şi sugestii francmasono-jidoveşti.

Nesaţiosul Iuda nu e săturat încă..., el îşi face loc, se vâră pretutindeni, în forţa publică, oficii, face totul, pentruca el ori slugile lui (francmasonii) să ajungă şefi, conducători şi în puterea executivă legislativă şi judecătorească şi... iată adevăratul Canaan pe pământul românesc!... Mituesc în dreapta şi în stânga, corup funcţionarii, influinţează, sugestionează, ordonă după cum le place, după cum pretind interesele „Cahalului" şi orbul de Român — care, dacă ar vrea, cât ai bate în pălmi s'ar scăpa de lepra jidovească — nu-vrea, ci se lasă condus, ca ursul — cu veriga de nas — şi joacă după cum le cântă „hahamii", cei cu „omoruri rituale"...

Vai însă de acele instituţii, cari nu vreau să se supună voinţii lor satanice! Se mişcă Iadul cu toate puterile oculte, în frunte cu vecinic fidela şcoală a Jidănimei — Franc-Masoneria — pentruca să distrugă pe „răsvrătiţii rebeli" şi „instituţiile lor periculoase"... Aşa ne explicăm noi ura pe care Jidovimea a purtat-o totdeauna Bisericilor creştine şi în special Bisericilor Catolice; aşa lupta de desfiinţare pe care au pornit-o împotriva lor prin calomnii ordinare, mijloace ascunse şi josnice... când la sfat, în loji franc-masonice îşi întrunesc tovarăşii de luptă... *„să ne facem agenţii*

(secreți) turburărilor și nemulțumirilor interne din toate bisericile creștine; să ținem mereu încordate atitudtnile lar reciproce... să împiedecăm din răsputeri mult dorita „unire“ a bis. creștine (în special a bis. ortodoxe și catolice!)... să ne punem toate sforțările, pentruca să se divizeze în cât mai multe secte eretice.. și așa pe neobservate să le pregătim peirea... Nu uitați însă, că cel mai puternic și fioros dușman al jidano-franc-masoneriei este Catolicismul. Impotriva acestuia să pornim întâi campania de distrugere. . „Așa vorbește Iuda-infamul și bieții franc-masoni — ca niște cățel lipsiți de voință — ascultă... și se supun ordinelor venite de „sus“ ..

O Isuse, când ne vom trezi odată și noi?! Când vom ști să ne apărăm Neamul cu mijloace drepte și legale, de cei ce îl sugrumă?... când sufletul, de cei ce vreau să-l piardă?... și... când vom sări în apărarea Ta, căci călăii și azi te zbiciuiesc și scuipă și azi te insultă și... vreau să te ucidă...!?!...

Să tăcem, să închidem ochii și... să ne ascundem toți câți suntem lipsiți de conștiință!...

Preot-prof. Teofil A. Bălibanu.
— Sălagiu —

Bălăceala partidelor.

Partidele politice sunt în agonie. In speranța de a se salva, se atârnă ca înecatul de bietul... paiu plutitor! Toate, .. dar, absolut toate se sbat, se bălăcesc. Băltoaca politică murdară la fund a început... de mult, să se tulbure.

Matadorii cluburilor, așa zișiiași și corifei ai minciunii electorale, au dat faliment, însă nu cu șanse de reabilitare — căci masca diferitelor nume ce și-au împrumutat, a fost dată jos. Destrăbălarea politică mascată... nu mai are masca, și, urâțenia, goliciunea, imoralitatea practicată la adăpostul unor firme aurite, precum și nepermisele mijloace, ce le poate întrebuința cineva pentru atingerea scopului, au fost descoperite; precum și însuși scopul: căpătuirea.

In fața acestei situații partidele au început a da din mâini, dar totul e zadarnic!

Băltoaca e prea murdară ca să se mai poată pescui și în apă tulbure! Peștele vizat se ferește de undița partidelor.

Venirea Majestății Sale Regelui... e punct... pus imoralității și neorându lii demagogice, practicată in această „bleagă țară“, de cațavencii luați din drum pentru a fi puși unde nu trebuie.

Organizațiile politice de eri — partidele — clocitoarele tuturor mârșăveniilor, hoțiilor și matrapaslâcurilor de stat — azi — sunt în agonie.

Dovadă, acum în urmă, alegerile dela Neamț. unde au învins organizațiile naționaliste. luptând umăr la umăr, contra partidelor politice.

A. S. Angelescu
— Argeș —

Un memoriu în chestiune școlară.

Publicăm mai jos memoriul — cerere, adresat dlui Prim-ministru și Ministru al Instrucțiunii, privind constatările și protestul — Comitetului școlar din comuna Iclozel, jud. Someș.

Domnule Primministru,

Cu profundă durere trebue să Vă aduc la cunoștință tragedia școalei românești din comuna Iclozel, jud. Someș, — unde sunt paroch și președintele comitetului școlar — ca să vedeți felul în care se lucrează și halul la care am ajuns.

Trecând la penzie vrednicul învățător *Ioan Aștilian*, la postul devenit vacant a fost transferat învățătorul *Iuliu Soós* din comuna *Sântioana*. Acest învățător, care înainte cu 10 ani era învățător la școala maghiară reformată din Iclozel și a refuzat la timpul său jurământul de credință față de Statul Român, în urmă a trecut la stat și acum a doua oră i-a reușit să câștige numirea la școala de stat românească din Iclozel. Anume, înainte cu 4 ani a fost penzionat fără voie fostul învățător român Ioan Aștilian și în locul lui a fost numit Iuliu Soós. Reclamându-se atunci la Inspectoratul Cluj, s'au revocat dispozițiile.

Acum la a doua numire, pe deplin încrezuți în loialitatea și înțelegerea organelor în drept, în ziua de 2 Iunie 1931, de împreună cu primarul comunei, în persoană, am depus la Revizoratul școlar al județului Someș — în mâinile dlui revizor *Ciupe* — cererea următoare:

„**Domnule Revizor Șef,**

„Primindu-Vă încunoștințarea de sub No. 1475 din 28 Mai a. c. despre transferarea la școala noastră din Iclozel — cu ord. Onor. Minister No. 65895—1931 pe ziua de 1 Septemvrie 1931 a dlui Soós Iuliu înv. în Sântioana și văzând că ne lăsați ca să-i dăm concursul pentru ocuparea postului și să-i predăm averea școlară și gestiunea comitetului școlar, cu onoare Vă rugăm să binevoiți a lua la cunoștință următoarele:

„Suntem surprinși în modul cel mai neplăcut, când vedem că s'a luat aceasta măsură, de a impune din nou pe acest învățător maghiar și înrudit în comună, dupăcum s'a încercat și înainte cu vr'o câțiva ani.

„Intre împrejurările noastre venirea acestui învățător ia chipul unei insulte aduse elementului românesc. Comuna Iclozel are majoritate absolută de locuitori români. Față de 393 Români sunt 221 Unguri și 5 evrei. Ungurii au preot învățător în loc și au o ținută de puternic șovinism. In acest aluat de maghiarism bine situat și întărit culturalicește are rudenii învățătorul maghiar transferat la școala noastră românească, cu menirea ca să dea educație și instrucție odraslelor noastre.

„Acest lucru însă este un non sens și o imposibilitate.

„Neputând noi păcătui împotriva conștiinței noastre și a demnității naționale, trebue să Vă spunem că cele lăsate în comunicarea DV. nu le putem împlini și adecă nici noi și nici un suflet românesc nu se va putea dejosi pentru a preda scoala românească unui străin — cointeresat în clica șovină dela noi.

„Vă rugăm ca să luați măsuri pentru revocarea transferării făcute în fel greșit și să mențineți pe învățătorul actual *Ioan Ghiroltean*, care și-a făcut cu conștiențiozitate și pe deplin datoria sa de învățător român.

„La cazul că ați nesocoti aceastä dorință a noastră și nu ați face

ceeace cerem, binevoiţi a ne considera de demisionaţi şi să luaţi la cunoştinţă că va trebui pe orice cale legală să oprim întrarea unui strein de neamul şi idealurile noastre în şcoala românească dela noi, iar pentru orice urmări neplăcute, având în vedere dreptatea evidentă a punctului nostru de vedere, declinăm orice răspundere".

Iclozel, la 1 Iunie 1932. — Semnăturile întregului comitet şcolar.

Cu toate că domnul Revizor, în chiar faţa noastră, a pus rezoluţia de înaintare a cererii, aşa am înţeles că s'a dosit aceasta prin birourile Revizoratului. Fapt este, că fără ca să fim învredniciţi de răspuns timp două luni, în ziua de 25 August a. c. se prezintă învăţătorul Iuliu Soós cerând predarea şcoalei.

Cu onoare ţin să menţionez că subsemnatul până în clipa prezentării sale nici chiar nu l-am văzut în viaţă pe numitul domn învăţător şi nu l-am cunoscut prin urmare. Durerea şi indignarea sufletului meu de Român s'a accentuat, când am aflat că acest domn nici nu ştie româneşte, fiind nevoiţi ca pentru lămurire deplină — la cererea domniei sale — să ne înţelegem ungureşte.

Conform celor aduse la cunoştinţa Onoratului Revizorat am declarat, cumcă considerându-mă demisionat din funcţia de preşedinte al comitetului şcolar, nu sunt chemat ca să-i predau şcoala şi l'am îndrumat ca să se prezinte la biroul notarial, ceeace a şi făcut.

Dupăcum sunt informat pe cale particulară, acest domn învăţător ar urma să fie pus în stăpânirea şcoalei chiar cu forţă din partea autorităţii administrative şi a jandarmeriei, bineînţeles la intervenţia Revizoratului. In acest caz, ceeace nu pot crede ca să urmeze, dupăce însuş Excelenţa Voastră Veţi avea cunoştinţă de acest ne mai pomenit caz, şcoala va rămâne goală, dupăce nici un copil de Român nu va cerceta şcoala, iar copiii de Unguri au şcoala lor confesională reformată.

Cu toate acestea am fost în credinţa, cumcă Revizoratul şcolar al judeţului Someş — văzând profunda greşală a gestului său — va reveni. Azi însă din nou se prezintă dnul Iuliu Soós solicitând intrarea în şcoală.

Văzând această situaţie, am ţinut ca să Vă aduc la cunoştinţă cele de mai sus, fiind convins că Veţi face cele ce se cuvin pentru înfierarea unei astfel de dispoziţii şi stabilirea răspunderilor, remediind totdeodată situaţia.

După cari sunt Excelenţei Voastre

Iclod, la 5 Septemvrie 1931.

Cu deplină onoare:

Protopop *Iosif Sângeorgean*

— Someş —

partidelor politice, au rămas uluite în faţa forţelor naţionaliste-creştine, cari au ştiut să se impună, aşa dupăcum momentul a cerut.

Pentru cine se strâng banii din Timbrul pe pâine.

„Ziarul „Solia Dreptăţii" publică lista celor, cari au beneficiat de prima pentru exportul cerealelor prin vama Curtici, listă în care nu figurează *nici un Agricultor!*

„Iată, între alţii, pentru cine se aplică timbrul pe pâine:

„Salamon Leipnicker Arad, lei 60.000; Tenner & Böhm Arad 15.000; Tenner & Böhm Arad, 118.000; Gardos & Bornstein Arad, 30.000; Rado & Weisz Timişoara, 180,000; Ludovic Messer Arad, 15.000; Gardos & Gamer Arad, 15.000; Fraţii Neuman Arad, 58.500; Leopold & Rona Timişoara, 90.000; Salamon Leipnicker Arad, 30.000; Salamon Leipnicker Arad, 45.000; Salamon Leipnicker Arad, 30.000; Kardos & Gamer Arad, 45.000; Gardos & Bornstein Arad, 120.000; Vilhelm Klein Timişoara, 30.000; Tenner & Böhm Arad, 15.000; Fraţii Neuman Arad, 58.500; Tenner & Böhm Arad, 30.000; Gardos & Bornstein Arad, 15.000; Francisc Mandl Aradul-Nou, 30.000; Francisc Mandel Aradul-Nou, 30.000; Francisc Mandl Aradul-Nou, 15.000; Salamon Leipnicker Arad, 30.000; Fischer Bela Timişoara, 45.000; Gardos & Bornstein Arad, 135.000; Fraţii Neuman Arad, 97.500.

„Şi dacă s'ar cerceta registrele tuturor celorlalte vămi, s'ar putea constata acelaş lucru: samsarii şi acaparatorii de cereale sunt cei cari profită de prima de 10.000 de lei de vagon, nu producătorii!"

(„Universul").

† Costea Rovine

Cunoscutul luptător, scriitor şi poet naţionalist Costea Rovine, autorul lucrărilor naţionaliste: piesa „Svastica", romanul "Ariavarta" şi al „Doinelor Svasticei", a decedat în ziua 16 Aug. a. c., în Bucureşti.

Plângem cu lacrimi amare dispariţia încă a unui frate de luptă, mort în floarea vieţei, plin de suflet şi energie.

Dumnezeu să-l odihnească în pace alături de ceilalţi dispăruţi, neuitaţi, ai noştri, iar îndureratei familii cele mai simţite condolenţe.

Cei ce vor a contribui la ridicarea unui bust al decedatului, pe mormântul său ca aducere aminte a luptei sale naţionaliste, sunt rugaţi a trimite preţioasele contribuţii, la adresa revistei noastre, — menţionând aceasta — contribuţii ce se vor trimite apoi soţiei defuntului Felicia Costea Rovine — Bucureşti.

Izbânda dela Neamţ

Duminecă 30 August a avut loc alegerea parţială dela Neamţ, alegere ce s'a terminat cu complecta cădere a partidelor politice, faţă de strălucita învingere a naţionaliştilor-creştini, cari au susţinut candidatura dlui *Corneliu Zelea-Codreanu*, şeful Legiunii Arhanghelul Mihail. Dl C. Zelea-Codreanu a obţinut **11.176** voturi; Liberalii 7.214; Naţional-ţărăniştii 6.120; Liberalii georgişti 3.448; Blocul muncitoresc 255 şi Liga Vlad Ţepeş 65.

Această izbândă, este asemănătoare celor din alegerile din Iunie c., când naţionaliştii-creştini, susţinând candidaturile Ligii Apărării Naţionale Creştine, au bătut chiar şi Guvernul-Uniunea Naţională, în cele 3 judeţe *Suceava, Rădăuţi* şi *Storojineţ*. Partidele au fost înfrânte de altfel, în judeţul Neamţ, şi la alegerile din Iunie, când după Guvern-Uniunea Naţională, cele mai multe voturi le-a obţinut L. A. N. C.

Presa jidovească, precum şi presa

„Satul"

A apărut No. 9—10 al revistei de cultură populară „SATUL", cu un bogat material, în 32 pagini mari, cu numeroase figuri, reprezentând scene din viaţa satelor.

Conţine frumoase povestiri, cântece, poezii, sfaturi practice asupra culturii şi gospodăriei româneşti, folclor, etc.

Singura revistă populară, **care nu face nici un fel de politică**, *scrisă pe înţelesul satelor şi recomandabilă tuturor ştiutorilor de carte dela sate.*

Redacţia şi administraţia:

Prelungirea Polonă No. 17
Bucureşti III.

L. A. N. C. în Parlament

Cu numărul de 1 August al Revistei noastre am început publicarea Desbaterilor Parlamentare din sesiunea extraordinară dintre 15 Iunie—14 Iulie 1931, aşa după cum ele au fost înregistrate în »Monitorul Oficial, Partea III«, în special privind activitatea desfăşurată de reprezentanţii L. A. N. C.

Continuăm publicarea lor şi în acest număr, în ordinea cronologică a şedinţelor acestei sesiuni.

ADUNAREA DEPUTAŢILOR

Sesiunea Extraordinară 1931

Joi 18 Iunie 1931.

Dimineaţa

(Continuare din nrul de 1 Sept. 1931).

Se validează, după discuţii, operaţiunile electorale din jud. Rădăuţi şi Soroca.

Contestaţii asupra operaţiunilor electorale din jud. Rădăuţi:

D. Nichifor Robu (L A. N. C): D-le preşedinte, d-lor deputaţi, pătruns de cea mai profundă durere faţă de cele petrecute la Rădăuţi, în umbra mormântului sfânt al lui Ştefan-cel-Mare, unde naţia română a avut de suferit secole întregi depe urma unei stăpâniri vitrege şi străine, vin să aduc toate durerea Românilor dela Rădăuţi şi a creştinilor din această parte, că şi acum, după atâţia ani dela Unirea noastră, dela realipirea Bucovinei la patria mumă, naţia română sângerează şi suferă în nedreptăţi, în ilegalităţi comise chiar de către administraţia fraţilor noştri români, pe cari i-am aşteptat împreună cu părinţii, moşii şi strămoşii, să ne unim, să ne înfrăţim pentru apărarea acelui loc sfânt şi a drepturilor noastre pe acele locuri.

D-lor deputaţi, poate nicăieri în ţara românească nu este mai multă nevoie să se dea atenţie elementului românesc, ca în acest colţ de ţară, al Bucovinei, care, după cum şi marele nostru poet şi filosof Mihail Eminescu, a calificat-o:

„Iară tu, sărmană Bucovină,
Diamant din stema lui Ştefan,
Rămasa-i roabă şi cadână,
Pe mâini spurcate de Jidani".

La Rădăuţi, unde mormântul lui Ştefan-cel-Mare, dela Putna, este înconjurat de acele sate care poartă numele de „Straja", strajă a mormântului lui Ştefan Voevod, unde trebuie să străjuiască şi astăzi arcaşii lui Ştefan-cel-Mare, astăzi aceşti arcaşi sunt dezarmaţi şi în jurul mormântului Marelui Voevod, se găseşte o haită de Jidani, care ne insultă naţia şi pământul sfânt al ţării noastre.

O voce *depe băncile majorităţii:* Nu eşti în chestie.

D. Nichifor Robu: D-lor, sunt în chestie, pentrucă aceşti indivizi, această naţie, cea mai spurcată depe întreg globul pământului, a pus la cale şi a condus în mod direct ingerinţele şi ilegalităţile cari s'au petrecut cu ocazia alegerilor dela Rădăuţi, din anul acesta. Duhul cel rău, duhul satanei a stăpânit alegerile dela Rădăuţi, a intrat în inima celor cari au condus aceste alegeri şi au făcut cele mai mari nedreptăţi naţiunii româneşti de acolo, nedreptăţi pe cari d-voastre sunteţi datori să le reparaţi prin hotărîrea d-voastre de astăzi, invalidând alegerea dela Rădăuţi.

A fost şi o pornire de sus şi această pornire nu ne-o putem explica decât tot aşa, că s'a pornit în urma uneltirilor unor puteri oculte, presând şi pregătind, în acest scop, un comunicat care s'a dat, — şi nu ştiu cum de s'a putut da un astfel de comunicat dela Ministerul de Justiţie, — iscălit de d. ministru Hamangiu şi anume unde citează şase judeţe ale Moldovei, acolo unde elementul românesc s'a afirmat cu mai multă tărie, că în aceste judeţe mai ales, — spune d. ministru al justiţiei în comunicatul pe care l-a dat şi de care am luat cunoştinţă încă din ziarul „Curentul" — propaganda cuzistă din anumite părţi ale ţării se face prin manifeste incendiare şi revoluţionare. Inţelegem libertatea alegerilor — zice d. ministru al justiţiei — dar nu înţelegem, cu această ocaziune să se facă propagandă revoluţionară.

De aceea în judeţele Rădăuţi, Botoşani, Suceava, Roman, Iaşi, Soroca, şase judeţe, dacă se vor întâlni asemenea manifeste, autorii şi răspânditorii lor să fie arestaţi, iar în caz de infirmare a mandatului de arestare, procurorii au ordin să facă opoziţie. Ce se întâmpla, d-lor astfel? Ştim că, după procedura penală, atunci când se emite un mandat de arestare, acesta trebuie să fie confirmat; dacă nu este, atunci d. procuror are dreptul de opoziţie, care se judecă la Camera de punere sub acuzare dela Curtea de apel. Dreptul de opoziţie, d. procuror şi-l poate exercita în termen de trei zile, iar Camera de punere sub acuzare mai are timp o săptămână pentru aceasta, astfel că, se înţelege, s'ar putea prelungi menţinerea în închisoare a celor cari au răspândit asemenea manifeste până, probabil, după alegeri, ori cât aveau nevoie.

In felul acesta, înarmate cu acest ordin, au pornit autorităţile instigate de cartelaţii liberali, prigoana împotriva noastră, cu siguranţa că ne vor putea pune la adăpost şi-şi vor putea face propaganda şi ilegalităţile criminale în libertate cum şi ceeace au făcut apoi, mai târziu, după cum voiu avea onoare să vă arăt.

D-lor deputaţi, întâmplarea a făcut ca atunci când am luat cunoştinţă de acest comunicat al ministerului de justiţie, să nu fi tipărit încă nici un manifest la Rădăuţi. Atunci mi-am scris manifestul şi am plecat cu el la Cernăuţi, unde am consultat un număr de jurişti, nu numai membri ai L. A. N. C., dar am consultat chiar pe şeful de cabinet al d-lui fost ministru Sauciuc-Săveanu, d. dr. Saghin, pe d. advocat Morărescu şi pe alţi advocaţi, pentru ca d-nealor să-şi dea avizul dacă este ceva incendiar în acel manifest sau care ar putea să fie în contradicţie cu legile sau să compromită liniştea publică şi în acest caz d-nealor să scoată de acolo acel pasaj, pentru

ca eu să mă prezint în perfectă legalitate în fața alegătorilor şi în fața autorităților statului.

D-lor deputați, cu acest manifest astfel corectat şi îndreptat m'am prezentat la o tipografie creştină, nemțească. dela Cernănți, singura tipografie la care ne-am tipărit toate manifestele, încunoştiințând şi autoritățile că acolo ne tipărim noi manifestele noastre, ca să nu mai aibă nevoie să ne caute prin alte părți sau să ne suspecteze. . . . . . .

D-lor deputați, mare mi-a fost mirarea când, după ridicarea acestor manifeste, la Cernăuți, intrând într'un local ca să iau cina, era seară, mă întâlnesc cu d. candidat depe lista Uniunii Națională, dar din partea partidului național-liberal, d. dr. Eusebiu Popovici, cu care am avut onoarea să polemizez cu ocazia discuției validărilor dela Hotin. D. Popovici se uita la mine şi arunca mereu ochii la manifestele noastre, din care scosesem câteva exemplare, fiind invitat la masa unor domni de acolo, şi anume era d. profesor universitar Marmeliuc, d. profesor universitar şi rector al universității Isopescu-Grecul şi d. dr. Spânu, profesor universitar la facultatea de teologie din Cernăuți şi mi-au arătat în glumă la masa de alături: Uite pe adversarul d-tale. Nu-i nimic, am răspuns, îi voiu oferi şi d-nealui un manifest, fiindcă nu conține nimic compromițător pentru noi, nimic care să jignească pe cineva. Fiindcă aşa am înțeles să facem propagandă. A doua zi am plecat într'un turneu de propagandă cu organizațiile noastre, am ținut Duminică adunarea dela Vicovul-de-Sus şi până Miercuri am trecut prin comunele Borodin, Seletin, Şipote, Plosca, Serghieni, Putila şi Toroceni şi in sfârşit în regiunea muntoasă a Huțanilor, — la convoiul nostru, în această regiune, — s'au alipit mii şi mii de huțani călări, împreună cu femei şi copii, privind la noi ca la nişte liberatori, fiindcă trebuie să vă spun, d-lor deputați, că această populație dela munte este complet distrusă de cămătarii jidani, această populație n'are nici o apărare acolo şi aşteaptă o dreptate creştină să li se facă. Şi văzând steagurile noastre cu sfânta Cruce la care şi ei se închină, s'au adunat cu toți în jurul steagurilor noastre şi au mers împreună cu noi. Acest fapt a pus pe gânduri administrația, văzând că întreaga populație este cu noi şi atunci s'au gândit că ar fi bine să se pornească cu ilegalitățile asupra noastră, mai ales că populația care ne însoțea nu putea reacționa, fiindcă ştiți foarte bine că şi în Basarabia ca şi în Bucovina se găseşte o populațiune creştină care când îşi cere drepturile, i se spune că este bolşevică, şi ei n'au curajul să spună că sunt Români, fiindcă nu sunt Români de origină şi de sânge, astfel încât această populație este îndepărtată sufleteşte de noi. Vasăzică s'au pornit acolo ingerințe împotriva noastră. De Sâmbătă seara dădusem un manifest d-lui dr. Popovici, adversarul meu la Cernăuți şi peste trei zile, Miercuri, în care răstimp noi trecusem prin acele regiuni, ne-a ajuns un raport dela Putila, în care se spunea că noi, în trecerea noastră, am răspândit manifeste incendiare, manifeste cari îndemnau lumea la rebeliune şi pentru acest motiv în ziua de Ispas, Joi, când trecusem peste câteva sate din jurul Rădăuților, intenționam să mergem spre Siret prin Rădăuți, pe când treceam cu automobilul sunt întâmpinat de o trupă de sergenți de oraş, cu comisarul în frunte, vin înaintea automobilului şi cer să oprim.

Eram împreună cu candidatul nostru d. Iuniu Leca, un om în vârstă şi cu experiență, care mă sfătueşte să opresc maşina, lucru ce l-am făcut.

Am întrebat pe comisar, ce este? — „D-le Robu, sunteți invitat la poliție, la d. şef. — „Ați putea să-mi comunicați pentru ce?“ — „Nu ni s'a comunicat, dar vă rog să veniți d-voastră“.

— Zic: „Iacă plecăm“. „Urcă-te în maşină“.

Nu, pe jos!

Deşi nu era departe, dar dece să fi mers pe jos, Am spus agentului: Comunică d-lui şef că mergem întâi pe la tribunal, unde trebuie să regulăm unele formalități, privitor la liste şi apoi venim“.

Nu ni s'a îngăduit, pentrucă scopul era tocmai ca să ne împiedice, precum se făcuse la Bălți, să depunem listele la timp, prin arestarea mea.

Fiind deprins cu ilegalitățile făcute la Rădăuți, am spus d-lui Mironescu: „Mă duc, dacă îmi prezinți un mandat de arestare. Dacă sunt pur şi simplu invitat, atunci înțeleg să viu când îmi convine mie, dar când sunt silit să merg cu forța, aceasta însemnează arestare şi înțeleg să nu-i dau curs, decât pe baza unui mandat de arestare, potrivit textului constituțional“.

D-lor deputați, mi s'a comunicat că este şi un mandat. Sergenții s'au postat în fața maşinei în jurul nostru şi mi s'a remis apoi o notă telefonică a d-lui procuror, în care se zicea că în interesul cercetărilor asupra manifestului este nevoie de cercetarea noastră, sub stare de arest. Atunci am fost ridicat şi dus la poliție.

Am fost menținut, fără mandat de arestare, până a doua zi, când am fost chemat la parchet, unde se făcea rechizitorul ordonat de către ministrul justiției pentru a se vedea dacă este cazul a se emite un mandat de arestare sau nu.

D-lor, mărturisesc, pentru cinstea justiției, din părțile noastre, că a avut curajul un judecător de talie, un consilier de Curte şi care avea delegație ca judecător de instrucție, să cerceteze cazul manifestului. Mă miram dece această cercetare, de oarece ştiam că manifestul nu cuprinde nimic incendiar şi am mers cu conştiința liberă în fața judecătorului de instrucție. Mare mi-a fost însă surprinderea când am constatat că manifestul care mi se imputa era o plagiare a manifestului nostru, în care se introdusese anumite pasagii, în care se spunea cam aşa:

Că eu, capul de listă cuzist, în acel județ, ordon, ca, atunci când vor veni partidele politice în propagandă, în frunte cu ministrul de răsboiu, generalul Ştefănescu Amza şi colonelul Sion, prefectul județului, în loc de voturi să le dați ciomege şi pietre şi să le rupeți ciolanele.

D-lor deputați, gândiți-vă dacă se putea ca un om cu mintea întreagă să scrie un asemenea manifest. Dar din însuşi textul acestui manifest falş se vede că pasagiile intercalate sunt în dizonanță cu restul textului. La prima vedere am crezut că e manifestul meu, dar când am cercetat deaproape, am constatat că lipseşte clişeul cu insigna Christos, Regele, Națiunea, pe care nu l'a putut reproduce şi că pe contrapagină lipseşte complet textul.

Textul are două clişee cu fotografia dlui preşedinte suprem al organizațiunii noastre.

Şi, d-lor, manifestul pe pagina a doua conținea o statistică. Eu vorbesc numai de prima pagină, căci numai acea parte s'a tipărit unde s'a putut strecura această infamie la adresa d-lui ministru al armatei şi la adresa prefectului județului.

M'am mirat de existența acestui manifest şi imediat am protestat zicând că nu-mi aparține mie şi am spus: ştiu, d-le judecător de instrucție, că există un anumit ordin al d-lui ministru de justiție. Eu am luat cunoştință de el înainte de tipărirea manifestului meu. M'am con-

format. Şi chiar dacă alte dispoziţiuni ne scoate cu 6 judeţe din lege, eu mă supun acestei presiuni de sus. Am să mă supun deci ordinului dat de d. ministru Hamangiu, atunci când veţi găsi în manifestul meu o aţâţare a spiritelor, un text care poate să fie în contradicţiune cu liniştea publică şi cu ordinea în stat, primesc să suport consecinţele lui; dar atunci când mi se atribuie un alt manifest, cu un alt text, aceasta este o manoperă criminală, condamnabilă şi acel care a făcut acest manifest este un criminal.

Din această cauză vă rog ca să mă judecaţi, dar să mă judecaţi pentru manifestul meu. Chiar dacă pe nedrept credeţi că trebuie să fiu arestat, atunci să emiteţi un mandat de arestare, dar numai dacă manifestul este al meu. Pentru un manifest falşificat intenţionat, pentru o manoperă criminală, a unor oameni fără conştiinţă, după cum s'a dovedit — vă rog să nu mă arestaţi, ci să-mi faceţi dreptate.

S'a citit raportul jandarmului din Putila. Ce conţine el? In primul rând însă ţin să aduc la cunoştinţă — ceeace am făcut şi în trecut — că manifestele noastre le-am înmânat în primul rând jandarmilor şi autorităţilor şi pe urmă cetăţenilor.

Cele 3 manifeste pe care le-am avut sunt: manifestul pentru ţară, al d-lui preşedinte suprem; manifestul d-lui dr. Paulescu din Bucureşti, profesor universitar, care este candidatul nostru şi la urmă manifestul meu.

Manifestele acestea le-am depus pe toate la serviciul de siguranţă dela poliţia oraşului Rădăuţi şi le-am înmânat personal şi d-lui prefect. Prefect era d. advocat Slăvescu din Bucureşti, care, d-lor, în adevăr, vă declar, că mi-a făcut o deosebit de frumoasă impresiune, în ceeace priveşte comportarea sa ca prefect, care pentru prima oară făcea aparenţa că avem un adevărat prefect la Rădăuţi. Din păcate, nu a rămas şi a fost înlocuit peste câteva zile, cum am să vă povestesc în curând, toate peripeţiile.

D-lor, ce cuprinde raportul şefului de post? Cuprinde următoarea constatare, că, în trecerea noastră, în seara zilei de 19 Mai, prin comuna Putila şi Toroceni, s'a găsit, în dimineaţa zilei a doua, aceste manifeste, în număr de 32; 7 afişate pe stâlpii de telegraf şi restul împrăşitate pe movilele de prundiş.

D-lor deputaţi, în primul rând, nu am trecut noaptea şi am dovedit aceasta, cu martori, la judecătorul de instrucţie; căci, vă mărturisesc, în momentul când s'a auzit că am fost arestaţi, venise câteva mii de oameni în Rădăuţi să ia cunoştinţă de ceeace se petrece cu mine.

Atunci au venit martorii, cari au luat parte la acel turneu, care l-am făcut prin munţi şi au declarat, sub prestare de jurământ, că acest manifest nu a fost răspândit de mine pe unde am trecut, că acest manifest nu-mi aparţine mie şi este fals.

D-lor deputaţi, şeful de post Ţibuleac dela Budila, raportează că în urma trecerii noastre, noaptea, pe acolo — vă rog să notaţi că toţi martorii au declarat că noi am trecut în timpul zilei, pe la ora 4 — am lăsat aceste manifeste, pe care pretind jandarmii că le-au aflat a doua zi la orele 3 dimineaţa.

D-lor, iată, însă, ce a putut observa un judecător cu experienţă: că cele şapte manifeste, despre cari zicea jandarmul că au fost găsite afişate pe stâlpii de telegraf, nu aveau nici o gaură de cui şi nici un semn că au fost lipite cu ceva. Atunci d. judecător de instrucţie a înţeles imediat despre ce este vorba. Celelalte manifeste erau foarte netede; căci aşa proaspăt scoase dela tipografie, fuseseră înmânate jandarmului, pentru ca el să facă acest raport. De fapt, în noaptea aceea a fost o ploaie foarte mare prin partea locului, încât o hârtie, care ar fi stat în ploaie, nu mai putea să fie aşa de netedă şi de curată.

Judecătorul de instrucţie nu emite mandat de arestare împotriva mea, ci comunică imediat procurorului general dela Rădăuţi că are o convingere personală asupra acestei chestiuni. Atunci am fost pus imediat în libertate.

Procurorul dela Rădăuţi, d. Adolf Zetel, zis Mândreanu, a făcut opoziţie, care s'a judecat a treia zi, Luni dimineaţa, eu fiind în stare de libertate.

Opoziţia d-sale a fost respinsă de către tribunalul Rădăuţi. Atunci procurorul a făcut apel, pe care Curtea de Apel, a treia instanţă, l-a respins.

Aşa dar, d-lor deputaţi, această hotărîre a judecătorului de instrucţie dela Rădăuţi a fost confirmată de trei instanţe. Ce s'a mai petrecut însă după aceea? Mare mi-a fost mirarea — şi vă mărturisesc că pentru prima oară se întâmplă în Bucovina un caz ca acela — că peste trei, patru zile, să citesc în *Monitorul Oficial* că judecătorul instructor dela Rădăuţi, care este un neamţ, dar care îşi împlinise cu conştiinţă rolul său de judecător de instrucţie, a fost trimis ca judecător de şedinţă, retrăgându-i-se delegaţia de judecător de instrucţie. El a fost înlocuit cu un altul, în urma unui raport al procurorului general la ministrul justiţiei, care zicea că nu a făcut cercetările complecte şi nu m'a arestat pe mine.

Astfel am scăpat de arestare, cu două săptămâni înainte de alegeri şi am putut face toate formalităţile ca să depun lista. Altfel am fi avut să ne plângem că am fost opriţi să depunem lista cu toate formele legale la tribunal. cum ni s'a mai întâmplat în altă parte.

D-lor deputaţi, au trecut numai trei zile dela judecarea acelei opoziţii a procurorului dela Rădăuţi şi Marţi am avut o adunare convocată în comuna Siret. Luni seara, însă, venind din propagandă prin judeţ, sergenţii m'au dat în primire unul altuia şi m'au dus la noul prefect, d. colonel Sion, care, se înţelege, era cu totul alt prefect decât advocatul Slăvescu, care este un om civilizat, care face onoare ţării noastre ca om şi cu care se putea sta de vorbă.

D-lor, d. colonel Sion, prefectul judeţului, găseşte deci de bine să mă aducă la d-sa prin sergenţi la ora 12 din noapte şi să iasă — să iertaţi d-voastră — desbrăcat, în orice caz îmbrăcat foarte sumar, pe coridoarele prefecturii şi să mă primească aşa... însfârşit, nu pot să vă spun cum,... şi să-mi comunice că pentru adunarea dela Siret n'am făcut formalităţile necesare. L'am întrebat ce forme trebuia se fac, ca să ţin adunarea. Mi-a răspuns: d-le Robu, nu este vorba de forme, dar ţin eu mâine o adunare în Siret şi nu le putem ţine amândoi în acelaş timp. I-am comunicat imediat că nu intenţionăm să stânjenim acţiunea politică a altei organizaţiţ, pentrucă noi suntem stăpânii curentului în judeţ. Am căzut de acord ca eu să ţin această adunare, după adunarea d-nealor. Noi respectăm guvernul şi ne dăm silinţă să-l respectăm şi de acum înainte, am dat întâietate d-lui colonel să ţină adunarea la ora 9, eu urmând să ţin adunarea noastră la ora 11. Ne-am înteles asupra acestui lucru în noaptea de Luni spre Marţi. Marţi eu n'am venit la ora 11. Eu credeam că depe urma acestui fapt am să culeg oarecari mulţumiri, deoarece făcusem un act de politeţe faţă de noul prefect, pe care l-am cunoscut în împrejurările de care v'am vorbit. Am venit Marţi la ora 12 jumătate la Siret. Bineînţeles, am întâlnit un număr mare de cetăţeni cu muzică şi cu steaguri, cari m'au

primit. In acelaş timp însă am fost primit şi de o gardă de jandarmi în frunte cu d. locotenent-colonel de jandarmi Baroţi, în frunte cu d. căpitan Isopescu, un şef de secţie, un locotenent. Mi s'a pus în vedere imediat că propaganda noastră subversivă nu poate să fie îngăduită. Mi s'a spus: nu puteţi să purtaţi d-voastră steagurile. Am întrebat, ce este subversiv, steagul tricolor al ţării mele? Mi s'a răspuns: nu! Este subversiv ce conţine şi ce simbolizează acest steag. Pe steagul nostru este scris: „Christos, Regele şi Naţia". Este subversiv Christos, Regele ţării şi Naţia românească? S'au încurcat cu vorba şi ni s'a spus că noi nu putem vorbi decât într'un singur fel. Ni s'a spus: „Vă daţi seama de situaţia noastră, noi nu putem vorbi şi nu putem să-ţi comunicăm d-tale". Ni s'a pus în vedere să înlăturăm steagurile şi să nu manifestăm în oraş. In timpul discuţiei. d. căpitan Isopescu s'a dus la Siret să ia avizul d lui prefect. Răspunsul lui a fost două plutoane de jandarmi, în urma căpitanului Isopescu, care ne-au barat drumul şi ne-au oprit să intrăm în oraş. Populaţia, care a venit în întâmpinarea mea, în număr de mai multe mii, mi-a adus şi un armăsar pe care m'a invitat să-l încalec ca să merg în fruntea lor. D. colonel a venit înaintea mea şi mi-a spus: d-le Robu, nu se poate să intri călare în Siret. Dar cum să mă duc, d-le colonel? Pe jos! D-le colonel, am venit cu maşina şi mă duc călare Nu este nici un text de lege, în care să se spună că eşti mai periculos călare decât pe jos. D colonel Barozzi, pe care îl cunosc ca un distins militar, era adânc îndurerat că trebuie să discute în felul acesta cu mine.

In timpul acesta, soldaţii încărcau arme, în faţa poporului, iar eu, am stăruit să se facă linişte, am rugat poporul să mă asculte şi să stea pe loc. Au văzut şi d-nealor că este imposibil să ţină acea lume, cu două plutoane de jandarmi şi atunci mă despart de colonel. Eu i-am zis: d-le colonel, d-voastră veţi raporta aşa cum s'au petrecut lucrurile, ceeace faceţi d-voastră, este o ilegalitate noi facem propagandă electorală şi nu au ce cauta jandarmii, în convingerea ideilor, în mijlocul poporului. Şi, atunci, raportaţi d-voastră că noi am ţinut adunarea.

Ce se întâmplă, însă? D-nealui, cade de acord, să se dea o sală. I-am spus că nu putem ţine adunare în sală, mai întâiu pentrucă nu încap oamenii şi al doilea pentrucă noi nu am angajat nici o sală. Atunci, d. colonel a spus: avem sala lui Gutman. I-am răspuns, că nu putem pentru prestigiul organizaţiei noastre să ţinem adunarea într'o sală jidovească. Cu tot concursul, pe care ni-l oferă guvernul, de a ne pune pe cheltuiala lui o sală la dispoziţie, am refuzat acest concurs şi am mers să ţinem adunarea în piaţa oraşului. Mă despar de d. colonel Barozzi, cu o strângere de mână, strigând: trăiască armata română, trăiască Majestatea Sa Regele şi, ridicându-l poporul în sus, pentrucă aşa am crezut noi că trebuie să ne purtăm cu armata, ne-am despărţit omeneşte, ne-am despărţit prieteneşte şi imediat m'am dus să ţin adunarea.

A treia zi, umbla poliţia după mine şi în sfârşit, Joi, a reuşit să mă capteze...

D A. C. Cuza, *preşedintele de vârstă:* Captureze.

D. Nichifor Robu: Să mă prindă când veneam dela Cernăuţi.

D-lor, cum vedeţi, era chestiunea să se facă prizonieri, pentrucă era un răsboiu, mai ales că acolo, la Rădăuţi, candida d. ministru al armatei. Trebuia, se înţelege ca ministrul armatei, în această calitate a d-sale, să deslănţuie răsboiul la Rădăuţi. S'a pornit răsboiul. Răsboiul trebuia să aibă prizonieri, steagurile duşmanilor trebuiau să fie luate, trebuia să fie răniţi şi morţi, ca pe un adevărat câmp de răsboi. Dealtminteri, d-lor, vă asigur că d. ministru al armatei nici nu ştia ce se petrece la Rădăuţi. Noi avem toată dragostea şi tot respectul faţă de armata noastră română şi vă declar, cu toate sinceritatea, că a fost o onoare pentru judeţul Rădăuţi, candidatura d-lui ministru al armatei. (Aplauze pe băncile majorităţii).

Deaceea nu putem să adresăm nici o imputare d-sale şi nici măcar onoratului guvern.

Dar, era altceva. Erau cucii, cari făceau toată treaba la Rădăuţi. Nu făcea acolo nimic nici guvernul, nici d. preşedinte al Consiliului, pentru care avem toată stima şi tot respectul.

D-lor, m'am strecurat din gara Domneşti, ca prin minune, cu un automobil, spunând jandarmului, care venea să mă aresteze, că încetinez maşina, iar când m'am apropiat de jandarm, am dat gaze maşinii şi m'am putut strecura. La Rădăuţi însă, mai aşteptau agenţii şi comisarii, ca să mă aresteze. Ca printr'o minune, m'am strecurat printre d-nealor şi am ajuns acasă. Dar, imediat, după mine, venea o armată întreagă de poliţai, şeful poliţiei de acolo, comisarul Cudla, şeful siguranţei şi atâţi alţii, cu automobilul, cu trăsura, cu o mulţime de gardeni, mi-au înconjurat casa şi au pătruns înăuntru, unde eram cu soţia şi copiii, pentru ca să mă aresteze. Atunci, am întrebat: aveţi măcar vreun mandat de arestare? Ce voiţi cu mine, în casa mea? Doar nu voiţi să mă scoateţi din casă?

D-lor, fără vorbă multă, fără discuţie, m'au luat pe sus, m'au pus într'un automobil şi m'au dus la poliţie.

Voci *depe băncile majorităţii:* Mai concis.

D Nichifor Robu: Dacă ar fi fost vreunul dintre d-voastre acolo, ar fi văzut cât de concis ar fi fost. Eu însă, vă spun cât de concisă a fost poliţia cu mine.

. . . .

D-lor, când m'au luat de acasă, pentru a mă duce la poliţia din Rădăuţi, mi s'a spus că sunt chemat pentru a da o declaraţiune, iar când am protestat, mi s'a comunicat că este un ordin să fiu transportat din Rădăuţi. Am protestat din nou, arătând că am adversari politici şi cerând să fiu transportat cel puţin a doua zi iar nu în timpul nopţii. Poliţiştii au tăbărît peste mine, în localul poliţiei, m'au izbit, m'au însângerat, petele de sânge nu au dispărut nici astăzi depe ghetele mele, m'au întins pe o masă, m'au legat de mâini şi de picioare, m'au ridicat pe sus şi m'au târît într'un automobil închis, transportându-mă în timpul nopţii la Siret, iar dela Siret m'au dus la Cernăuţi, într'o altă maşină. Prietenii mi-au pierdut urma. Până la Cernăuţi, nu am primit nici un ajutor medical şi am stat astfel, cu mâna rănită, 24 ore. Abia a doua zi, după ce mâna mi se umflase şi se declarase infecţie, cu mare greutate, cei din jurul meu au găsit de bine să mă trimeată la un medic şi să mă panseze, iar medicul acela a găsit de bine să mă reţină în spital. Acolo am fost pansat şi în sfârşit îngrijit. Dar a doua zi, abia peste 24 de ore, în timpul amiezii, fără avizul medicilor, am fost ridicat, cu forţa de către poliţie. vârît într'o maşină şi transportat, pentrucă prietenii miei îmi dăduse de urmă şi aceasta nu convenea siguranţei generale şi guvernului.

Am fost transportat în timpul nopţii la Siret, iar aci, de teamă că voiu fi descoperit, m'au transportat la *Mihăileni*, până în ziua de alegeri.

La 1 Iunie am fost transportat la legiunea de jandarmi Rădăuţi. Ac

s'a petrecut mare lucru. Imediat după sosirea mea au început să sosească căruţe cu săteni din judeţ, comunicându-mi că toţi asistenţii şi delegaţii noştri sunt arestaţi şi că la secţiunea de votare se petrec mari nereguli. Am fost supraveghiat şi am stat tot timpul la dispoziţia d-lui locotenent-colonel Barozzi, care mă ţinea de vorbă şi imi promitea că din oră în oră voi fi liberat. Am stat astfel până la ora 7 seara. După aceea d-l procuror a dat ordin să fiu pus în libertate, după ce am fost ţinut vreo cinci zile arestat, fără mandat de arestare, fără nici o formă legală.

Am fost răpit, aşa după cum se petrec răpirile de bandiţi din Chicago. Căci eu admit să fiu arestat, dar să fiu arestat cu forme legale şi să mă pot apăra. Dar în timpul nopţii să mă duci unde vrei, în contra voinţii mele, să mă legi în lanţuri, să curgă sângele din corpul meu, aceasta nu este o procedare omenească, nici juridică şi nici măcar politică.

Am fost pus în libertate şi imediat ce am plecat, la câteva secţii de votare, spre a-mi da seama de cele ce s'au petrecut în urma mea, telefoanele încep să sbârnâe ca la prima secţie, unde voiu fi prins, să fiu arestat. Care era scopul ? Procurorul şi-a făcut datoria, şi m'a pus în libertate ; aceasta era o altă arestare, care începea după două ore şi nu puteam să mă plâng de faptul că am stat atâtea zile la închisoare şi numai pentru faptul că am fost arestat din nou.

Trec pe la o secţie de votare, Burla, unde vota şi satul meu natal, Volovăţ. Găsesc deplină linişte şi orânduială, pentrucă a fost acolo un Judecător, Procopovici, care face desigur, cinste magistraturii noastre, magistrat care a procedat absolut legal, lucru care se dovedeşte, cum v'am spus şi prin rezultatul satisfăcător obţinut de noi, toate celelalte liste, în afară de guvern, care a obţinut 102 voturi, au avut cam puţin, 40 de voturi, altele 15—20 de voturi.

Şi, cu această ocazie, să-mi permiteţi să mai amintesc un lucru: imediat ce a început campania electorală în judeţul nostru, prin sate n'a îndrăznit să meargă nici un candidat, nici guvernamental — mă refer la liberali — nici din opoziţie. Şi poate că d-voastre aţi aflat ce au păţit d-nii aceia din opoziţie în prima comună în care s'au dus în campanie electorală, în acel judeţ, faimosul fost prefect Vişan şi cu fostul deputat Percec, cărui doctorul Lupu i-a spus, într'o şedinţă, că este vita încălţată a parlamentului, indivizi cari au fost diriguitorii crimei şi ingerinţelor întâmplate la 3 Feb uarie, când au fost răniţi zeci de gospodari şi l-au omorît pe studentul Popescu.

Ei bine, cum v'am spus, aceşti oameni şi-au luat răsplata cuvenită în prima comună în care au îndrăznit să intre în judeţ. Mereşeuţi, mai departe nemai cutezând să meargă.

Iar în ce priveşte candidaţii guvernamentali, desigur, d-lor, că dacă aceştia ar fi venit în numele guvernului Uniunii Naţionale, în numele d-lui profesor Iorga, ar fi fost primiţi cu braţele deschise, pentrucă trebue să recunoaştem că lumea aştepta de multă vreme o îmbunătăţire, o îndreptare a situaţiei, sătulă fiind de samavolniciile partidelor politice săvârşite dela războiu încoace. (Aplaze pe băncile majorităţii).

Dar, d-lor, aceştia nu veneau în numele d-lui profesor Iorga, ci veneau în numele partidului naţional-liberal, spunând peste tot: „mâine vom veni noi singuri la putere". Int'adevăr, d-lor, acolo în judeţ, d-l Iorga avea un reprezentant de seamă, un fost revizor, un om în vârstă, Dimitrie Teleaga, om consecvent om de caracter... (aprobări pe băncile majorităţii), dar care datorită nu ştiu căror manopere, a fost înlăturat depe listă. Şi vă afirm că dacă lista Uniunii Naţionale ar fi fost formată de acest om onorabil, d-voastră aveaţi un succes mult mai mare în judeţ, înlăturându-se totodată şi toate crimele săvârşite.

Ei bine, d-lor, au început liberalii cu propaganda lor, vorbind pretutindeni, numai de recenta lor venire la putere. Dar pentrucă ştiau cum vor fi primiţi prin sate, cunoşteau atmosfera, au căutat, desigur, să se puie la adăpost. Şi, d-lor, oare cine era mai nemerit pentru aceasta, cine forma o mai bună pavăză decât colonelul Sion, prefectul judeţului, un om priceput în ale armatei, dar care desigur n'avea experienţa necesară în cele ale politicii ?

Şi cu un ordin al d-sale, mergând la adăpostul d-sale, ei, desigur, şi-au putut face demagogia şi crimele lor.

Nu reproşez nimic d-lui colonel, d-sa este un militar de ispravă, dar fără îndoială, că a fost, în această ocazie, victima acestor oameni fără scrupule, acestor învechiţi chitibuşari politici, cari l'au întrebuinţat ca pavăză, pretutindeni în judeţ, îmbrăcămintea militară, păstrându-şi, cum trebue de altfel, întreg prestigiul. Intr'adevăr, când vorbea colonelul, lumea striga: „Trăiască d-l Iorga", iar când vorbeau liberalii nu se auzea decât: „hoţii la puşcărie !".

Aceasta era, d-lor, situaţia şi dacă n'ar fi fost uniforma militară, pe care poporul nostru ştie să o respecte, d-nealor nu puteau să pătrundă în sate şi păţeau şi ei ca naţional-ţărăniştii.

Dar, d-lor, ori a fost o echipă cu căpitanul Isopescu, ori cu altul, în orice caz, fapt este că au fost acolo din belşug uniforme militare, pentru ca d voastră să faceţi paradă, ca să fiţi ajutaţi prin aceasta la succesul d-voastre. Eu vă declar, după ferma mea convingere, că în judeţ puteaţi să luaţi 2.000 de voturi maximum, nu mai mult. Ştiaţi acest lucru şi de aceea aţi început să vă faceţi propagandă cu uniformele militare şi terorizând lumea. D-l colonel Barozzi, care a făcut acel raport dela Siret, cu care m'am d spărţit, cum vă spuneam, în condiţiunile cele mai bune şi prieteneşti, a fost silit tot de către liberalii de acolo să dea o declaraţie că a fost călcat de calul meu şi că eu am făcut o rebeliune, al cărei cap am fost ! Or ce s'a întâmplat, d-lor ? S'a luat lista delegaţilor şi asistenţilor noştri care a fost copiată la tribunal şi s'a pus la dispoziţia d-lui colonel ca să declare că aceia au fost complicii mei la rebeliune, când, d-lor acela nu cunoştea un singur om din judeţ ! Şi atunci, au fost arestaţi şi molestati 23 de ţărani din judeţ, cari în ziua aceia nici nu au fost la Siret, veniseră numai din pădure cu căruţele cu lemne şi în loc să le descarce, au fost ridicaţi seara de jandarmi şi duşi la post şi ţinuţi zile întregi.

D-lor deputaţi, eu am fost la Rădăuţi deabea în ziua alegerilor şi nu ştiam ce s'a mai petrecut în judeţ. Am aflat că toţi asistenţii şi delegaţii noştri au fost arestaţi, s'a copiat lista lor de către dactilografa d-lui advocat Cucu, unul dintre cuci, care a predat apoi această listă ca să fie arestaţi oamenii noştri. (Intreruperi pe băncile majorităţii). Eu cred, d-lor, că cele petrecute la Rădăuţi merită măcar o ascultare din partea d-voastră, — ştiu de altfel că d-voastre validaţi tot.

Dlor, la secţiunea de votare Marginea, găsesc că întreaga comună nu votase, pentrucă era acolo un judecător jidan, Hausvater şi acesta a avut toată grija ca să lase să se facă orice ingerinţe împotriva noastră, pentrucă această situaţie, o

avem noi în Bucovina, că în unele părţi ne judecă Jidanii.

La Vicovul-de-Jos, când ajung, era noapte, sunt primit de armată. La orele 12 scrutinul nu fusese făcut, iar d-l judecător supraveghea pe afară împrăştierea populaţiei

D-l Popovici, care era candidat acolo, a avut grija să lase un înlocuitor, care să se intereseze de împrăştierea populaţiei, de advocatul Nastasi Acolo era cea mai tare secţie de votare a noastră, fiindcă erau trei sate mari. Şi cum lumea aştepta, cum este obiceiul, afară în curte, rezultatul votului şi noi aveam candidatul nostru înăuntru în localul de vot, aşa încât nu se puteau fura voturile, candidatul nostru trebuia să fie dat afară. Dar dacă era lumea adunată în curte nu putea să-l dea afară cu uşurinţă şi atunci au început să împrăştie lumea pentru ca să poată înlătura cu uşurinţă pe candidatul nostru, Am venit şi eu mai târziu şi am fost arestat imediat în localul de vot, candidatul nostru a fost dat afară şi urnele au fost schimbate. Aceste procedee trebue să indigneze pe oricine. D-le prim-ministru, să vedeţi ce s'a făcut...

D. profesor N. Iorga, *Preşedintele Consiliului, ministrul instrucţiunii publice şi al cultelor:* Să mi-i dai mie, am să-i pedepsesc.

D. Nichifor Robu: D-le prim-ministru, aci am un dosar plin cu buletine pentru lista noastra, care au fost anulate, nu ştiu pentru ce motiv.

Dar, d-lor, ceva mai mult, când s'a împrăştiat lumea dela locul de vot, s'a tras în popor şi ştiţi care a fost rezultatul? Iată dovada!

(D. deputat Robu arată Adunării o cămaşe ţărănească plină de sânge.) (Exclamaţii).

D-lor deputaţi, ce s'a petrecut acolo nu s'a petrecut nicăeri în toată ţara, şi chiar eu am fost arestat şi m'au ţinut încă 11 zile după ce s'au terminat alegerile, până Joi, înainte de deschiderea Corpurilor Legiuitoare. Când am voit să vin la Bucureşti, tribunalul a refuzat să-mi dea adeverinţa constatatoare că am fost ales şi siguranţa mă căuta pretutindeni. A trebuit să iau un automobil şi să fug, a trebuit să străbat peste 300 kilometri cu automobilul o noapte întreagă ca să scap de jandarmi.

D-lor deputaţi, pentru onoarea d-voastre şi pentru satisfacţia populaţiei creştine dela Rădăuţi, vă rog să invalidaţi alegerea. (Aplauze pe băncile L. A. N. C).

*

In legătură cu discuţiie pentru jud. Soroca:

D. A. C. Cuza, *preşedintele de vârstă:* D-lor deputaţi, este încris la cuvânt d. C. Stere.

D. Al. Perieţeanu: Cer cuvântul.

D. A. C. Cuza, *preşedintele de vârstă*: D. deputat Perieţeanu are cuvântul.

D. Al. Perieţeanu: D lor, sunt autorizat de prietenii politici cari fac parte din grupul Vlad-Ţepeş", căruia aparţin şi eu, să fac o declaraţie:

Nu putem uita cuvintele triste şi ideile cari au fost răspândite în momentele tragice al Ţării Româneşti. Ne este imposibil, în acest parlament, să ascultăm pe omul care a răspândit acele idei, pe care toţi le cunoaşteţi.

Respectuoşi de verdictul popular, nu putem să cerem exclusiunea din parlament a unui reprezentant al naţiunii; însă declarăm că, ori de câte ori va lua cuvântul acest domn, eu şi prietenii mei politici vom părăsi sala. (Aplauze prelungite pe băncile majorităţii).

Voci: Şi noi.

D. C. Leanca: Nici o pagubă.

D. Dr. P. Topa: Mă unesc în totul cu declaraţiunile d-lui Perieţeanu şi ori de câte ori, omul de tristă amintire, care arunca în tranşeele apărătorilor Ţării-Româneşti ziarul „Lumina", majoritatea nu va asculta pe acest om în parlamentul Ţării-Româneşti întregite.

D. A. C. Cuza, *preşedintele de vârstă*: Părintele Câmpeanu are cuvântul.

Părintele **Ilie Câmpeanu:** Eu, protopopul Ilie Câmpeanu, de 72 ani, care din 1883 am luptat cu cinste, dar am fost şi ascultat în secuime şi după aceia doi ani şi jumătate în Moldova, ca confesor şi inspector peste spitale, cu patru feciori în armată, declar că în acei doi ani şi jumătate în Moldova am suportat, cu cea mai mare greutate, împreună cu familia mea, pribegia. Risipirea averii şi toate suferinţele îndurate n'au fost însă nimic faţă de acel oprobiu de a fi trebuit să suport pe acel care se numeşte Stere. De acum nu-l vom mai suporta şi prefer să abzic dela orice, decât să stau în faţă astăzi cu un om ca Stere. (Aplauze prelungite pe băncile majorităţi).

Voci: Il vor asculta cei din Basarabia.

D. A. C. Cuza, *preşedintele de vârstă:* D. Stere are cuvântul.

(D-nii deputaţi din majoritate şi reprezentanţii Partidului Naţional-Liberal de sub preşedinţia d-lui I. G. Duca, părăsesc, ostentativ, incinta. Se strigă: „Jos Stere! Jos trădătorul").

O voce *de pe băncile din stânga*: Plecaţi mai repede; se răceşte friptura.

D. Giuglea: Aşi vrea să ştiu dacă d-nii aceştia se asociează din nou cu trădătorii? (sgomot).

D. V. Trifu: Vă rog a-mi da cuvântul, d-le preşedinte.

D. A. C. Cuza, *preşedintele de vârstă:* Aveţi cuvântul.

D. V. Trifu: D-le preşedinte, d-lor deputaţi, în numele Ligii Apărării Naţionale Creştine declar că nu vom sta în sală cât timp va vorbi acest domn

D. Dr. N. Lupu: Ce te faci cu d. Cuza? (Ilaritate).

D. A. C. Cuza, *preşedinte de vârstă:* Situaţiunea mea este foarte simplă: dacă aşi putea să reprezint aci Liga Apărării Naţionale Creştine aflându-mă în rândurile ei, nu aş fi stat un moment să ascult cuvântarea acestui domn; fiind însă preşedinte sunt silit să rămân.

. . . .

D. C. Stere: . . . .

Şi ştiţi d-voastre că la Senat sunt aceiaşi alegători, numai tineretul este exclus. Şi aici pot să dau prezidentului nostru o dovadă de obiectivitate. Tineretul din Soroca în timpul din urmă nemai putând suporta regimul acesta, a fost câştigat în mare parte de L. A. N. C.

D. dr. N. Lupu: „Les extremes se touchent — d. Cuza fiind foarte bătrân, atrage pe cei tineri (Ilaritate).

D. A. C. Cuza, *preşedintele de vârstă:* Vă rog sa mă consideraţi absent din această şedinţă (Ilaritate).

D. C. Stere: Mă rog, absenţa adesea nu atârnă de voinţa oamenilor, ci dată de Dumnezeu.

D. dr. N. Lupu: Vezi, domnule Cuza, Dumnezeu te-a pedepsit şi te-a pus acolo şi acolo rămâi. (Ilaritate).

D. Armand Călinescu: Putem să luăm prezenţa d-voastră drept o absenţă?

. . . .

Terminând **D. C. Stere,** D-nii deputaţi din majoritate şi reprezentanţii partidului naţional-liberal, de sub preşedinţia d-lui I. G. Duca, ocupă băncile, la locurile lor.

D. A. C. Cuza, *preşedintele de vârstă:* D-lor deputaţi, întrucât cuvântarea, care a motivat plecarea d-voastră, s'a terminat, reintrăm în continuarea lucrărilor. . . . . . .

După amiazi.

Se validează, după discuţii operaţiunile electorale din jud. Caliacra,

Lupuşna, Durostor.

In cursul discuţiilor pentru jud. Durostor:

D. A. C. Cuza, *preşedintele de vârstă:* D. Taşcu Pucerea are cuvântul.

D. Eduard Mirto: D-le preşedinte, îmi daţi voie să spun câteva cuvinte. La alegerile dela Durostor mi-am îngăduit să fac şi eu o contestaţie. Mărturisesc că ar fi să repet înaintea d-voastre o serie de fapte pe care am avut onoarea să le expun şi atunci când a fost vorba de alegerile dela Hotin, aşa că n'aşi mai vrea să vă răpesc vremea şi să vă fiu displăcut, ascultând d voastră, în parte, pentru a doua oară, aceleaşi lucruri. Ca să facem economie de timp, rog pe d. preşedinte, după ce va termina d. Taşcu-Pucerea, să-mi acorde vreo 5 minute pentru a adăuga câteva cuvinte.

D. A. C. Cuza, *preşedintele de vârstă:* D-le Mirto, economia de timp ar fi ca d-voastră, cu generozitate, să renunţaţi şi la aceste „câteva cuvinte". Dar dacă d-voastră ţineţi neapărat să vorbiţi, poftiţi acum, întrucât trebuie să vorbiţi înaintea d-lui Taşcu-Pucerea. (Aplauze pe băncile majorităţii).

D. Eduard Mirto: D-le preşedinte, sunt economii şi economii. D voastră cereţi ca economia să fie radicală, pe când eu cer numai un procentaj

D. A. C. Cuza, *preşedintele de vârstă*: Vasăzică aţi renunţat la cuvânt! Camera vă este recunoscătoare. (Aplauze pe băncile majorităţii).

D. deputat Pucerea are cuvântul.

. . . .

Sărbătorirea aniversării naşterii dlui Primministru N. IORGA.

In timpul susţinerii contestaţiei asupra operaţiunilor electorale din jud. Olt, din partea dlui V. Rădulescu.

D. N. Iorga preşedintele Consiliului de Miniştri, luând loc pe banca ministerială, este primit în aplauze îndelungate şi cu strigăte de „ura" din partea majorităţii.

D. A. C. Cuza, *preşedintele de vârstă:* D-le prim-ministru, sunt pus în situaţia fericită ca să dau glas şi să explic manifestaţia unanimă a acestei Adunări, care vi se adresează în momentele acestea, când ţara întreagă sărbătoreşte aniversarea naşterii d-voastre. (Aplauze pe băncile majorităţii, ale partidului naţional-liberal şi L. A, N. C).

Ţara întreagă admiră opera d-voavoastre culturală; Adunarea deputaţilor aclamă opera d-voastre politică, ce se săvârşeşte acum. (Aplauze pe băncile majorităţii).

Deocamdată această Adunare, d-le prim-ministru, a dat un exemplu unic. Pe când altă dată validarea alegerilor se discuta săptămâni întregi, această Adunare a validat alegerile în trei zile.

Oratorul care a binevoit să-mi cedeze cuvântul, pentru a vă aduce acest omagiu la cunoştinţă, acest orator se ocupa de ultimul judeţ, judeţul Olt, ale cărui alegeri urmează să fie validate. Alegerile din toate celelalte judeţe sunt validate. (Aplauze pe băncile majorităţii).

Acesta este darul pe care Parlamentul vi-l face cu ocazia zilei d-voastre de aniversare.

Să trăiţi la mulţi ani. (Aplauze prelungite şi repetate pe băncile majorităţii. Majorităţile, reprezentanţii partidului naţional-liberal de sub preşeeinţia d-lui I. G. Duca şi L. A. N. C., în picioare, ovaţionează).

. . . .

După dl I. G. Duca:

D. Gh. A. Cuza: D-le prim-ministru, L. A. N. C., plină de admiraţie pentru opera d-voastre, covârşitor de importantă pe tărîmul culturii şi politicii naţionale, în această zi de sărbătoare, care este şi o sărbătoare a românismului, vine să vă aducă şi expresia sentimentelor sale omagiale. (Aplauze prelungite.)

Toţi acei cari vă ridică glas de slavă şi de urare, toate sentimentele curat româneşti, au fost educate şi îndrumate de d-voastre. (Aplauze prelungite şi îndelung repetate.)

Generaţia de ieri şi cea de astăzi, împărtăşită din suflul genialei d-voastre personalităţi, a început prin a vă omagia pe tărîmul realizărilor, înainte de a vă omagia aci. (Aplauze prelungite.)

Mângâerea cea mare a d voastre, astăzi, este aceea a părintelui, care îşi vede copilul urmându-i calea şi îndemnul.

Apostol al neamului, pentru care va-ţi jertfit truda şi sufletul, aveţi binemeritata satisfacţie de a vedea în clipa de faţă neamul întreg unit în jurul d-voastre, prin dragostea şi recunoştinţa ce vă poartă. (Aplauze prelungite şi îndelung repetate).

L. A. N. C., care năzuieşte către acelaş ideal ca şi al d-voastre, de asanare morală a vieţii noastre publice, uită că altele îi sunt mijloacele şi programul înfăptuirii acestuia, pentru a-şi aminti în prezenta clipă de faptul că sunteţi nădejdea şi chezăşia unui viitor mai bun pentru neam. (Aplauze prelungite.)

In cadrul celui mai curat patriotism, reprezentanţii din parlament ai L. A. N. C. ului, de sub preşedinţia d-lui profesor A. C. Cuza, vă urează mulţi şi glorioşi ani, pentru a înfăptui ceeace ţara aşteaptă dela d-voastre, ca o binecuvântare dumnezeiască. (Aplauze prelungite şi îndelung repetate) Să trăiţi.

*

După terminarea cuvântărilor:

D. A. C. Cuza, *preşedintele de vârstă:* D. preşedinte al Consiliului are cuvântul.

D. profesor, **N. Iorga** *preşedintele Consiliului, ministrul instrucţiunii publice şi al cultelor:* D-le preşedinte şi d-lor colegi, eu m'am ascuns şi d-voastră aţi sfârşit prin a mă descoperi.

Imi pare foarte bine, şi-mi pare foarte rău.

Imi pare foarte bine, pntru sentimentele pe care d-voastă binevoiţi să mi le exprimaţi; îmi pare foarte rău, fiindcă discreţia mea a suferit şi sufer acum mai mul, când găsesc aşa de greu cuvintele prin care să vă arăt sentimentele mele.

Dar înainte de a încerca să găsesc o explicaţie a acestei manifestaţii pe care v'o spun în toată sinceritatea, am convingerea de a fi meritat prea puţin, ori unde şi încă mai puţin decât aiurea, aici, eu sunt dator să mulţumesc devotatului preşedinte al acestei Adunări. (Aplauze prelungite pe băncile majorităţii, care în picioare, aclamă pe d. A. C. Cuza), care a dovedit că în România, moşnegii pot face minuni; moşnegi, ca dumnealui şi doresc să am putinţă să-mi spuneţi şi mie, că fără a face minuni şi eu am putut, urmând exemplul unui lung şir de înaintaşi, să aduc peste vârsta mea, oarecari servicii ţării. A sfârşi în trei zile validările acestea grele, în care erau lucruri, cu privire la cari să-mi fie permis, a-mi arăta adânca părere de rău, că nu am mulţumit pe toată lumea; a isprăvi în trei zile partea aceasta delicată şi dureroasă, care precede lucrări pe care le doresc spornice, aceasta este într'adevăr o minune. Şi îmi aduc aminte de cuvintele cu care venerabilul şef al poporului cehoslovac se exprima într'o scrisoare pe care a avut nesfârşita bunătate de a o adresa şi de a-mi îngădui să o şi public. Spunea, preşedintele Massaryk: „Totuşi este bine, că în Europa

aceasta de după răsboi au rămas câţiva profesori". (Aplauze pe băncile majorităţii).

D. preşedinte Cuza, d. profesor Cuza şi prietenul meu de lungi ani de zile, Cuza, (aplauze prelungite pe băncile majorităţii), este unul dintre aceştia.

Acum ce a fost la mijloc între cutare oameni din această Cameră, începând cu d. preşedinte şi mergând până la aceia cu care într'un moment, împrejurarea a făcut să schimb cuvinte, cari nu erau de cea mai perfectă prietenie, este şi aceia, dar eu, încep prin a spune că eu însumi să fiu iertat, dacă prin atitudinea mea am putut provoca, în orice grupare şi la orice om, cel mai mic moment de nemulţumire. (Aplauze prelungite, unanime).

. . . .

D. A. C. Cuza, *preşedinte de vârstă:* Suspend şedinţa pentru cinci minute.

— Şedinţa se suspendă.

La redeschidere:

— Şedinţa se deschide la ora 18,50.

D. A. C. Cuza, *preşedintele de vârstă:* D-lor deputaţi, în aşteptarea lucrărilor comitetului ales pentru cercetarea contestaţiilor vă comunic că nici astăseară, nici mâine dimineaţă, nu vom avea şedinţă.

Şedinţa viitoare va fi mâine la ora 15.

La ordinea de zilei avem continuarea discuţiei asupra validării operaţiunilor electorale din judeţul Olt.

Ridic şedinţa.

*

(Urmare în numărul viitor).